

Stand van zaken Plattelandspact – Stephanie Van Opstal (VLM) Inspiratiedag VVDB vzw

Beste aanwezigen, beste dorpsraden, vrijwilligers, lokale bestuurders en plattelandsliefhebbers,

Het is een eer om hier vandaag te zijn met jullie, en voor mij extra bijzonder dat deze inspiratiedag plaatsvindt in mijn eigen gemeente Dilbeek.

Wanneer ik hier rondkijk, zie ik mensen die elke dag het verschil maken. Mensen die niet wachten tot iemand anders een oplossing bedenkt, maar zelf de handen uit de mouwen steken. Mensen die geloven in de kracht van hun dorp. En net dat geloof lag ook aan de basis van het plattelandspact.

De voorbije jaren hebben we samen met heel wat inwoners, verenigingen, belangenbehartigers, experts en lokale besturen gewerkt aan een eenvoudige maar belangrijke vraag: hoe ziet het platteland van de toekomst eruit?

Het antwoord daarop kwam niet van de één administratie, één kabinet of de Vlaamse Regering. Het kwam van het platteland zelf. Via een uitgebreid participatief proces, nl. toekomstateliers, een plattelandsbevragingen en hoorzittingen in het Vlaamse parlement, werd geluisterd naar wat leeft in onze dorpen en landelijke regio's. Wat zijn de kansen? Wat zijn de uitdagingen? Wat moet absoluut behouden blijven? En wat moet anders? Dat heeft geleid tot een gedeelde visie op de toekomst van het Vlaamse platteland. Een visie die je gerust de stem van het platteland mag noemen.

Maar uiteraard stopt het verhaal daar niet. Een visie is pas waardevol als ze ook wordt omgezet in actie.

Vandaag bevinden we ons op een belangrijk scharniermoment. De bal ligt nu bij de voltallige Vlaamse Regering om die gedeelde visie verder te vertalen naar concrete, gecoördineerde acties.

We verwachten daar binnenkort verdere stappen in. Dat is een belangrijke volgende fase.

Want de uitdagingen op het platteland zijn vaak complex en raken verschillende beleidsdomeinen tegelijk. Daarom hebben we nood aan een aanpak waarbij over sectoren en administraties heen wordt samengewerkt.

Maar tegelijk wil ik benadrukken dat het Plattelandspact vandaag al resultaten heeft opgeleverd.

Nog vóór er één formele beslissing genomen is, heeft het traject heel wat in beweging gezet.

Overall horen we dezelfde boodschap: er is enorm veel goesting om aan de slag te gaan met plattelandsuitdagingen, maar er is ook behoefte aan kennis, inspiratie en ondersteuning.

Mensen willen leren van elkaar. Ze willen weten wat elders werkt. Hoe een dorp levendig te houden.

Hoe bewoners een ontmoetingsplek creëren. Hoe lokale initiatieven uitgroeien tot echte hefbomen voor hun gemeenschap. Daarom zal de VLM de komende periode verder bouwen aan een kenniscentrum platteland. Een plek waar expertise, ervaringen en goede praktijken samenkomen. Zodat we niet telkens opnieuw moeten beginnen, maar kunnen voortbouwen op wat al werkt.

En dat brengt mij bij jullie. Want het Plattelandspact is geen verhaal van alleen de Vlaamse overheid.

Integendeel. Het zijn bewonersgroepen, dorpsraden, verenigingen, lokale besturen, en zoveel meer plattelandsactoren ... die elke dag tonen hoe verandering in de praktijk gebeurt. Daarom wil ik nu al de oproep doen om aan te sluiten op het plattelandspact. Voorjaar 2027 voorzien we een platform waar jullie je kunnen aansluiten en engageren om het plattelandspact mee waar te maken.

Ook voor het kenniscentrum platteland hebben we jullie nodig. Jullie bewijzen dat sterke dorpen ontstaan wanneer mensen verantwoordelijkheid opnemen voor hun omgeving. Dat betrokken

inwoners het verschil maken. En dat de beste ideeën vaak van onderuit groeien. Blijf daarom jullie initiatieven delen. Blijf elkaar inspireren. Blijf tonen wat mogelijk is. Want elk geslaagd dorpsproject, elke nieuwe samenwerking en elk initiatief dat mensen samenbrengt, helpt om het platteland zichtbaar en relevant te houden.

En laat de Goe-Bezig-prijs van vandaag daar nu net een prachtig voorbeeld van zijn. Ze zet initiatieven in de kijker die tonen wat er mogelijk wordt wanneer engagement, creativiteit en doorzettingsvermogen samenkomen.

Tot slot wil ik eindigen met een knipoog naar Schepdaal. Ik hoop dat iedereen vandaag zijn favoriet al heeft uitgekozen. Maar zoals ze in Dilbeek zeggen, en hopelijk spreek ik het goed uit: "Ge kunt nie alles hemme: een dikke vraa en veul plosj in a bedde." Met andere woorden: niet iedereen gaat straks met de prijs naar huis. Maar iedereen die zich inzet voor zijn dorp, zijn buurt en zijn gemeenschap is volgens mij nu al een winnaar.

Dank jullie wel, en vooral: doe zo voort. Want het platteland van morgen bouwen we samen.